

NĚKOLIK SLOV K VLÁDNÍ KOMUNIKACI

Sdílejte článek:

ŠTĚPÁN KREJČÍ

Vláda Petra Fialy, spustila svůj webový projekt proti šíření dezinformací v souvislosti s válkou na Ukrajině **branmecsko.cz**. Stránky jsem navštívil a mám pár postřehů.

1) Situace na Ukrajině je dostatečně hrůzná i bez toho, aby bylo nutné ji přikrášlovat hysterickými tvrzeními typu „poprvé od roku 1939 jeden evropský stát napadl druhý.” Jednak to není pravda, protože například zrovna Sovětský svaz byl napaden až roku 1941, navíc ale toto tvrzení záměrně ubírá na vážnosti konfliktu na Balkáně v devadesátých letech, kde se odehrávala stejná zvěrstva proti lidskosti jako teď na Ukrajině. To, že válka nastala okamžitě s rozpadem většího státního celku a ne až třicet let po něm, je irelevantní a rozhodně to neospravedlňuje tehdejší relativní nezájem zbytku Evropy o tamní dění. Současná situace Ukrajinců není objektivně horší než ta například bosenských muslimů, jen nás v našich obývacích trochu víc zajímá, protože má daleko větší potenciál přerůst v globální konflikt.

2) Fotka ze srpna 1968 v záhlaví stránek mi přijde poněkud nevhodně zvolena vzhledem k tomu, že tehdy do ČSSR přijela sovětská, nikoliv pouze ruská vojska. V jejich velení byla i řada Ukrajinců, nemluvě o tom, že sám Leonid Brežněv pocházel z Ukrajiny a v dokumentech měl často uváděnou ukrajinskou národnost. Tímto nechci útočit na Ukrajince, jen poukázat na složitost historické situace. Stránka, která se zaměřuje na boj s dezinformacemi by se měla vyvarovat podobných zkratkovitých analogií.

3) Za velmi nešťastný považuji obsah následujících vysvětlení: „Rusko vojensky napadlo suverénní stát, kde bombarduje civilní cíle a zabíjí nevinné lidi, včetně dětí. Ukrajinský prezident Zelenskyj je Žid, nikoliv nacista,” a „Ukrajina není nacistický stát, ostatně do bojů proti okupantům se zapojila i jednotka izraelských veteránů.”

Za prvé, v češtině se slovo žid historicky píše s malým písmenem, jelikož se jedná o příslušníka náboženství, nikoliv národnost. Úzus, kterým se zde řídil copywriter se začal ve velké míře prosazovat během německé okupace kvůli snahám vyčlenit židovské obyvatelstvo z národa a společnosti. Prezident ukrajiny je Ukrajinec a žid stejně tak jako prezident Polska je Polák a katolík.

Za druhé, argumentaci, že stát není nacistický, protože jeho prezident je žid a bojují za něj Izraelci, bych očekával od žáka šestého ročníku základní školy, nikoliv od vlády. Nacismus je politická ideologie, která přímo s židy nikterak nesouvisí a to, zda se jí v nějakém státě daří či ne, se určuje jinými prostředky než poukazováním na to, kdo je a kdo není žid.

4) Stylistika typu „NATO/EU/západní státy opakovaně nabízely Rusku dialog. Velmi dlouho tolerovaly ruské hybridní působení na jejich území (vměšování do voleb, zabíjení jejich občanů na jejich území, kybernetické útoky) a chyby z nepozornosti jako „Ukrajina je suverénní stát, jehož nezávislost by musí být respektována” působí u projektu tohoto typu amatérsky a neseriózně. Vláda by si měla uvědomit, že není Instagramová influencerka, ale volený orgán státu a její komunikace tomu musí odpovídat. To se týká také tónu, kterým s občany jedná. Tykání (v sekci „jak bojovat”) je zde naprosto nepřijatelné. Je to forma užívaná v neformální komunikaci a když ji takto používá orgán státu, působí to vůči adresátovi pohrdavě a blahosklonně.

5) V návaznosti na předchozí bod mi přijde naprosto otřesná tato formulace: „Možná ti není příjemné někoho „nahlašovat“, uvědom si ale, že lži ve veřejném prostoru jsou nebezpečné. Na dezinformace upozorni standardním způsobem na dané sociální síti, trestné činy neváhej nahlásit Policii ČR.” Obsah sdělení v kombinaci právě s naprosto nevhodnou formou připomíná komunikaci totalitního předlistopadového režimu. Ačkoliv je evidentní, že si autor dává velký pozor na to, aby nevyzýval k udávání lidí pro jejich názory, tón a celkový dojem, kterým portál působí, evokuje právě komunikaci vyvíjející podprahový psychologický nátlak na méně odolné členy společnosti. V demokratickém právním státě má samozřejmě každý povinnost ohlásit trestný čin, tam to ale také končí. Právě trestný čin totiž jednoznačně definuje, co je a co není v naší společnosti přípustné. Tím, že vláda vágně a nejasně podněcuje k „upozorňování“ a „nahlašování“ správcům soukromých sociálních sítí jen podryvá svou vlastní autoritu a důvěru v český právní řád.